

Beleidsplan gladheidsbestrijding

1 Inleiding

De gemeente is wegbeheerder voor de lokale wegen en fietspaden. De wegbeheerder is vanuit de Wegenwet (artikel 15 en volgende) verantwoordelijk voor het onderhoud van de wegen. Hieronder valt ook het begaanbaar houden van wegen tijdens perioden van gladheid door bevriezing en sneeuwval. Het staat de gemeente vrij om de keuze te maken welke wegen en/of fietspaden sneeuw- en ijsvrij worden gehouden.

Het is belangrijk dat inwoners, bedrijven en instellingen weten wat zij, in de winterperiode, van de gemeente kunnen verwachten wat betreft de gladheidsbestrijding. Daarom wordt de werkwijze van de gemeente vastgelegd in een beleidsplan. Er is niet eerder een beleidsplan vastgesteld voor de gladheidsbestrijding. Naast de duidelijke communicatie naar de inwoners, zijn er ook wettelijke kaders waaraan het beleid moet voldoen.

Dit beleidsplan bevat de uitgangspunten die leidend zijn voor de uitvoering van de gladheidsbestrijding en is gebaseerd op de huidige uitvoering van gladheidsbestrijding zoals beschreven in bijlage II. De gedetailleerde uitwerking voor de uitvoering staat in het uitvoeringsplan gladheidsbestrijding beschreven. Dit uitvoeringsplan is een intern werkdocument dat jaarlijks geactualiseerd wordt en door de manager van de afdeling Beheer wordt vastgesteld. De uitkomsten van de evaluatie van het voorgaande winterseizoen worden in het uitvoeringsplan meegenomen.

De gemeente Noordenveld richt zich op het algemeen belang ten aanzien van bereikbaarheid, verkeersveiligheid, doorstroming en leefbaarheid. De gemeente hecht daarbij veel waarde aan de keuzevrijheid waarop de weggebruiker zich verplaatst. Naast deze keuzevrijheid speelt ook met name het Basisfietsplan, het VN-verdrag Handicap en het stimuleren van het Openbaar Vervoer een prominente rol.

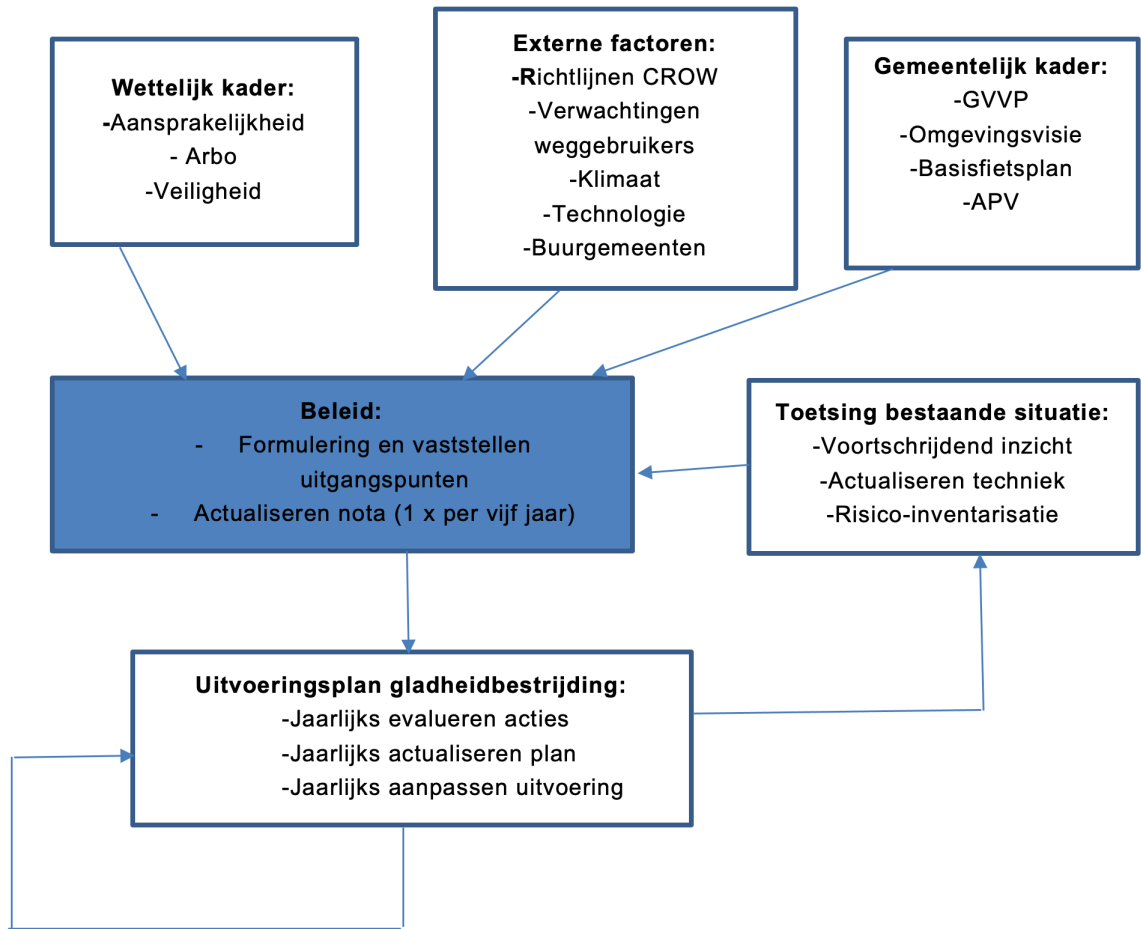
De mogelijkheden ter voorkoming van gladheid zijn begrensd, zowel technisch als financieel. Er moet daarom gekozen worden waar de gladheid wel en waar deze niet bestreden wordt. Noordenveld vindt het acceptabel dat iedere inwoner binnen de bebouwde kom binnen een straal van 350 meter een gestrooide route kan bereiken. Impliciet betekent dit dat er grote delen van woonwijken zijn waar géén gladheid wordt bestreden, zoals woonstraten en trottoirs.

Dit beleidsplan geldt voor de komende vijf jaar van het winterseizoen 2019-2020 tot en met 2024-2025 en wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Aan het einde van de winterperiode 2024-2025 wordt het beleidsplan geëvalueerd waarbij gekeken wordt naar nieuwe innovaties en ontwikkelingen en de evaluaties van de eerdere jaren.

2 Beleid gladheidsbestrijding

2.1 Beleidscyclus

Het beleid geformuleerd in de nota Gladheidsbestrijding benoemt de algemene uitgangspunten van de gladheidsbestrijding. Deze gelden voor de periode van het najaar 2019 t/m het voorjaar van 2025. De concrete uitwerking van het beleid vindt plaats op basis van het jaarlijks op te stellen Uitvoeringsprogramma gladheidsbestrijding. Evaluatie van de acties en de ervaringen van een voorgaand winterseizoen kunnen leiden tot bijstellingen waardoor en waarmee de uitvoering steeds verder wordt verbeterd.

3 Kaders voor het beleid

Op dit moment ontbreekt het aan een beleidsplan voor de gladheidsbestrijding in Noordenveld. Dit beleidsplan is noodzakelijk omdat het beleid moet voldoen aan wettelijke kaders en is afhankelijk van zowel externe als interne factoren. In dit hoofdstuk worden deze kaders en factoren voor Noordenveld beschreven.

3.1 Externe factoren

Het beleid voor de gladheidsbestrijding is afhankelijk van diverse factoren. De volgende externe factoren zijn van invloed:

- Daarnaast wordt het in deze tijd bijna als vanzelfsprekend ervaren dat ook onder winterse omstandigheden de verkeersveiligheid voor de weggebruiker, de bereikbaarheid van het reisdoel en de doorstroming van het verkeer op het gewenste niveau blijft;
- De regelgeving omtrent aansprakelijkheid is in de laatste jaren flink aangescherpt. In het geval van schade wordt van de wegbeheerder verlangd dat hij het risico op schade heeft geïnventariseerd en maatregelen heeft genomen om dit risico te beperken. Er zijn steeds meer wettelijke verplichtingen waaraan de wegbeheerder zich moet houden;
- De gewijzigde kijk op ons klimaat en de manier waarop we met onze aarde omgaan, vraagt om een toetsing van de huidige werkwijze voor de gladheidsbestrijding;
- Nieuwe technologische ontwikkelingen bieden mogelijkheden om de huidige werkwijze onder de loep te nemen. De meeste gemeenten zijn in de laatste jaren overgestapt naar strooi materiaal waarmee zowel nat als droog zout kan worden gestrooid. Deze apparaten kunnen bij alle weersomstandigheden effectief strooien;
- Zowel de provincie als de meeste buurgemeenten hebben in de afgelopen jaren hun strooi beleid aangepast naar preventief strooien. Daarnaast wordt in de buurgemeenten met zout gestrooid, wat een ander effect heeft dan strooien met pekewater. Dit heeft onder meer geleid tot een actieve discussie op Social Media over het strooi beleid van Noordenveld.

3.2 Wettelijke kaders

De volgende wettelijke kaders zijn van toepassing op de gladheidsbestrijding.

3.2.1 Aansprakelijkheid

De wegbeheerder is, op grond van artikel 15 en volgende van de Wegenwet, verantwoordelijk voor het onderhoud van de wegen. Hieronder valt ook het begaanbaar houden van wegen tijdens perioden van gladheid door bevroering en sneeuwval.

De gemeente is wegbeheerder van lokale wegen en daarmee verantwoordelijk voor de bestrijding van gladheid op deze wegen. De gemeente heeft de vrijheid om de keuze te maken op welke wegen en/of fietspaden de gladheid bestreden wordt. Wanneer de gemeente niet voldoet aan haar zorgplicht en de weggebruiker als gevolg hiervan schade ondervindt, kan de gemeente aansprakelijk worden gesteld. Bij gladheid betreft het echter een inspanningsverplichting en geen resultaatverplichting. Dit betekent dat er van de gemeente verwacht mag worden dat zij alle mogelijke inspanningen verricht om gladheid te bestrijden, maar niet dat zij dit altijd kan voorkomen. Wanneer de gemeente aansprakelijk wordt gesteld voor schade ten gevolge van gladheid op de lokale weg, moet zij kunnen aantonen dat zij zorgvuldig gehandeld heeft. Daarnaast zal moeten worden bekeken of de weggebruiker zijn rijgedrag heeft aangepast aan de omstandigheden. De weggebruiker moet aantonen dat de wegbeheerder nalatig is geweest.

Het aantonen van de inspanningsverplichting kan door:

- Een gladheidsbeleidsplan waarin staat aangegeven welke prioriteiten de gemeente hanteert bij het bepalen van de strooiroutes, binnen welke tijd de gemeente op deze strooiroutes de gladheid bestrijdt en volgens welk strooischema;
- Aandacht voor bijzondere risico's bij de keuze van de strooiroutes;
- Het actief uitdragen van dit plan zodat bewoners weten wat zij van de gemeente kunnen verwachten;
- Een gladheidsmeldingssysteem waarmee opkomende gladheid kan worden verwacht, kan helpen bij het aantonen van het juiste handelen van de gemeente;
- Een administratie bijhouden van gereden strooiroutes en tijden zodat de gemeente kan aantonen dat zij tijdig en naar vermogen heeft gestrooid en dat zij dus zorgvuldig heeft gehandeld;
- Het voorhanden hebben van voldoende materieel;
- Consistentie in beleid en uitvoering;
- Een goed klacht- en meldingssysteem.

3.2.2 Algemeen Plaatselijke Verordening

Het sneeuw- en ijsvrij houden van trottoirs is de eigen verantwoordelijkheid van elke bewoner. De eigenaar of (ver)huurder van een perceel wordt geacht de toegang tot zijn perceel zo veilig en toegankelijk mogelijk te houden. In de APV van Noordenveld zijn geen bepalingen opgenomen over het sneeuw- en ijsvrij houden van trottoirs.

3.2.3 Arbo en veiligheid

De regels voor de arbeidstijden en consignatie zijn vastgelegd in de Arbeidstijdenwet en het Arbeidstijdenbesluit. De bepalingen hebben betrekking op de maximale (gemiddelde) arbeidsduur per etmaal, per week en per maand en op de maximale duur van de consignatie.

Het is vanzelfsprekend dat in te zetten materieel dient te voldoen aan eisen behorende bij CE keurmerken.

3.2.4 Richtlijnen

De leidraad "Organisatie en bestrijding van wintergladheid" van CROW beschrijft de onderdelen die een rol spelen bij het bepalen van het beleid en bij de uitvoering. Deze leidraad is mede een hulpmiddel geweest bij de totstandkoming van deze nota.

3.3 Interne factoren

Zowel de Omgevingsvisie Noordenveld 2030 als het Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan 2015-2025 (GVVP), het Basisfietsplan Noordenveld, "Op weg naar dé fietsgemeente van Noord-Nederland" en de aandachtspunten uit de evaluatie gladheidsbestrijding winter 2018-2019 zijn van invloed op het gladheidsbestrijdingsbeleid.

3.3.1 Omgevingsvisie Noordenveld 2030

In de Omgevingsvisie Noordenveld 2030 is vastgesteld dat Noordenveld in 2030 een transparante, leefbare, groene, ondernemende en duurzame samenleving is. Een transparant bestuur betekent dat het voor inwoners helder is welke afwegingen het bestuur maakt, het betekent niet dat inwoners altijd gelijk krijgen. Leefbaarheid staat voor alles wat het samen leven in Noordenveld prettig maakt. Groen staat voor natuur, rust en ruimte voor de inwoners en bezoekers. Recreatie en toerisme, hoogwaardige kennisindustrie, een levendige middenstand in de verschillende kernen en de agrarische sector zijn de pijlers van Noordenveld als ondernemende gemeente.

Duurzaam is het zorgvuldig omgaan met de beschikbare bronnen en het gebruik van de ruimte. Hierbij zijn de volgende ambities vastgesteld die van toepassing kunnen zijn op de gladheidsbestrijding:

- In 2030 is Noordenveld de netwerksamenleving (digitaal, sociaal, economisch, energie) door de unieke centrale ligging in Noord-Nederland;
- In 2030 heeft Noordenveld een levendige, vitale samenleving: iedereen telt mee, doet mee en draagt bij;
- In 2030 heeft Noordenveld nog steeds unieke en hooggewaardeerde cultuurhistorische landschappen en natuurgebieden; deze worden beschermd, beleefd en benut;
- In 2030 is Noordenveld dé duurzaamste gemeente van Drenthe;
- In 2030 is Noordenveld dé fietsgemeente van Noord-Nederland.

De nadere uitwerking van de ambities geeft de volgende uitgangspunten voor de gladheidsbestrijding:

- In de Onlanden en Terheijl is sprake van natuurgebieden;
- Communicatie met onze inwoners is van groot belang: we doen wat we zeggen;
- Er wordt gewerkt aan verkeersveiligheid;
- De gemeente stimuleert het gebruik van de fiets, openbaar vervoer en duurzame mobiliteit;
- De openbare ruimte en natuurgebieden zijn vrij en veilig toegankelijk;
- Noordenveld koestert haar bestaande bedrijven en probeert deze bedrijven zo goed mogelijk te faciliteren;
- Iedereen in de gemeente Noordenveld is zich bewust van het effect van zijn gedrag. Dit gedrag gaat niet ten koste van de mogelijkheden van toekomstige generaties om in hun behoeften te voorzien;
- Inwoners, bedrijven, gemeente en instellingen zetten zich in voor duurzaam watergebruik door zuiniger gebruik van drinkwater, toepassing gescheiden rioleringsstelsel en hergebruik van regenwater;
- Voor het Centrum en Brinkgebied van Roden zijn nog nadere ambities vastgesteld;
- De voetganger en fietser staan op 1;
- Er is een route voor doorgaand verkeer, om de verkeersdruk in het centrum te doen afnemen en de verblijfskwaliteiten te kunnen versterken in het centrum.

3.3.2 Het Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan 2015-2025 (GVVP)

In het GVVP wordt het volgende aangegeven "Noordenveld voert een integraal verkeer- en vervoerbeleid dat is gericht op het in stand houden of verbeteren van de (economische) bereikbaarheid, het vergroten van de verkeersveiligheid en het verbeteren van het (leef)milieu".

Het GVVP stelt de fiets op 1, mits het veilig kan en rekening houdend met de meest actuele CROW-richtlijnen en het overige beleid. Er wordt prioriteit (voorrang) gegeven aan achtereenvolgens:

- i. de fiets
- ii. het openbaar vervoer
- iii. de auto
- iv. de voetganger;

3.4 De CROW publicatie "Organisatie en bestrijding van wintergladheid"

Volgens het kennisplatform CROW moet de wegbeheerder met de gladheidsbestrijding er onder winterse omstandigheden voor zorgen dat de veiligheid van de weggebruikers wordt gewaarborgd. Ook het waarborgen van de bruikbaarheid van de weg behoort tot de zorgplicht van de wegbeheerder. Daarnaast is het noodzakelijk een calamiteitenplan op te stellen bij sneeuwval en langdurige gladheid.

4 Risico-inventarisatie

4.1 Risico-inventarisatie

Voor een goede aanpak van de gladheidsbestrijding is een risico-inventarisatie van de huidige situatie noodzakelijk. Bij het opstellen van de risico-inventarisatie voor het beleidsplan wordt alleen ingegaan op de risico's waarop het beleid betrekking heeft. In onderstaande tabel worden de mogelijke risico's benoemd. Tevens wordt aangegeven wat de oorzaak is en welke maatregelen getroffen kunnen worden. Om de leesbaarheid te bevorderen zijn de risico's gecategoriseerd. De lijst van risico's is niet uitputtend.

Risico	Oorzaak	Maatregel
Wettelijke verplichtingen		
<i>Verkeersveiligheid</i>		
Mogelijk plaatselijk glad wegvak	Curatief strooien Ongeschikt dooimiddel voor de situatie Onwetende weggebruiker qua routes en qua dooimiddel Te glad om te strooien	Preventief strooien Ander dooimiddel toepassen Communicatie naar inwoners verbeteren Calamiteitenplan bij ijzel maken
Gladde wegen bij sneeuwval	Sneeuwploegen en pekewater heeft niet het gewenste effect	Calamiteitenplan bij sneeuwval maken Preventief strooien Wegen borstelen in plaats van schuiven Toepassen stroozout ipv pekewater
Gladde wegen bij extreme weersinvloeden	Te extreme invloeden om wegen (tijdig) schoon te krijgen	Calamiteitenplan bij extreem weer maken Preventief strooien
Gedeeltelijk gestrooid wegvak	Verschillende strooiergimes verschillende wegbeheerders	Aanpassen strooiergime op omgeving (preventief strooien)
Fietsverkeer wordt steeds sneller	Elektrische fietsen	Meer aandacht voor fietsroutes Bij ontwerp fietspaden rekening houden met strooimaterieel
Onduidelijk strooiergime bij langdurige gladheid	Geen duidelijke strategie	Vaststellen calamiteitenplan bij sneeuwval en langdurige gladheid
<i>Inspanningsverplichting</i>		
Aansprakelijkheid voor ongeval en letsel	Geen prioriteiten gesteld Onduidelijk welke aanrijtijd gebruikt wordt Onduidelijk welk strooischema wordt aangehouden Geen aandacht voor bijzondere risico's bij keuze strooiroutes Niet actief uitdragen strooiroute	Beleidsplan vaststellen met prioriteiten Beleidsplan vaststellen met aanrijtijden Beleidsplan vaststellen met strooischema Beleidsplan vaststellen met keuzes voor bijzondere risico's Actief communiceren
<i>Overige</i>		
Niet voldoen aan arbeidstijdenwet- en rijtijdenbesluit	Onvoldoende personeel	Aanpassen roosters Inzet onderaannemers Andere (reguliere) werkzaamheden stilleggen
Gemeentelijk beleid		
Niet voldoen aan gemeentelijk uitgangspunt "Fiets op 1"	Alleen hoofdfietsroute strooien	Strooien fietsroutes uitbreiden
Communicatie		
Onduidelijke verwachtingen weggebruikers	Onvoldoende en onduidelijke communicatie	Actief communiceren op B1-niveau en met beelden a.d.h.v. communicatieplan Aanpassen strooibeleid aan beleid omliggende gemeenten
Milieu		
Aantasten vegetatie en kwaliteit regenwater	Zoutbelasting en verkeerd strooien	Geschikte strooimethode toepassen Hoeveelheid dooimiddel aanpassen
Aantasten natuurgebieden	Zoutbelasting	Geschikte strooimethode toepassen Hoeveelheid dooimiddel aanpassen Niet strooien in natuurgebieden
Organisatie		
Materieel niet inzetbaar	Storing	Preventief onderhoud en tijdige vervanging Een extra voertuig geschikt maken
Onvoldoende dooimiddel	Te weinig opslag van pekewater	Vergroten opslag dooimiddel Ander dooimiddel gebruiken Onderaannemers inschakelen
Voertuigen ongeschikt	Obstakels, te smal wegprofiel	Controle tijdens ontwerpfase, aanpassen ontwerp, aanpassen materieel
Onvoldoende personeel voor gladheidsbestrijding	Te weinig personeel dat deel kan of wil nemen Vergrijzing personeelsbestand	Verplichte consignatie Inhuur onderaannemers
Niet kunnen voldoen aan de arbeidstijdenwet en besluit	Roosters sluiten niet goed aan bij werkzaamheden Te weinig personeel	Aanpassen roosters Verplichte consignatie Inhuur onderaannemers

Te veel meldingen om af te handelen

Plotselinge of langdurige weersomstandigheden - Calamiteitenplan opstellen

5 Visie en beleid op gladheidsbestrijding

5.1 Visie op gladheidsbestrijding

De gemeente zorgt dat Noordenveld nu en in de toekomst goed bereikbaar én leefbaar blijft. Dit doet zij door te zorgen voor goede wegen, fietspaden en een prettige buitenruimte. De bereikbaarheid van de gemeente moet ook gelden onder winterse omstandigheden. Iedereen ziet graag dat de wegen of paden die hij of zij dagelijks gebruikt in de winter worden gestrooid. Maar dat zou betekenen dat de hele gemeente moet worden gestrooid. Dat zou niet alleen een zeer grote financiële last voor de gemeente zijn, maar ook logistiek zou dit een onmogelijke opgave zijn. Daarom moeten er keuzes worden gemaakt.

De gemeente hanteert de volgende criteria bij het vaststellen van de strooiroutes:

1. Vastgestelde strooiroutes: doorgaande (fiets)routes, Openbaar Vervoer-verbindingen, wegen bij scholen, gezondheidscentra, winkelcentra en bejaardencentra;
2. Industriegebied;
3. Fietsroutes uit het Basisfietsplan.

5.2 Strooiroutes

De strooiroutes worden bepaald aan de hand van de bovengenoemde criteria. Wegen en fietspaden die in de strooiroutes zijn opgenomen hebben dezelfde prioriteit. Wanneer er op vastgesteld strooiroutes werkzaamheden plaatsvinden, wordt de omleidingsroute gestrooid.

Dit betekent dat er delen in de gemeente zijn, die niet onder het strooibeeld van de gemeente vallen, zoals buitenwegen, trottoirs en woonstraten.

In een wereld waarin de mens technisch steeds meer naar zijn hand kan zetten, vergeten we soms dat er natuurlijke grenzen blijven. We kunnen de elementen van het weer niet sturen, Gladheidsbestrijding is daarom ook handelen naar de omstandigheden: dat geldt voor iedereen. We kunnen ons zo goed mogelijk op winterse omstandigheden voorbereiden. Maar tegelijkertijd vraagt winterweer aanpassing van ons (rij)gedrag.

Wij hanteren de volgende bestrijdingsroutes:

1. A-route: Dit is de reguliere route voor gladheidsbestrijding. Deze route bestaat uit de doorgaande (fiets)routes, Openbaar Vervoer-verbindingen, wegen bij scholen, gezondheidscentra, winkelcentra en bejaardencentra;
2. B-route: Bij langdurige gladheid wordt ook op de B-route de gladheid bestreden.
3. C-route: De calamiteitenroute richt zich op de route bij extreme sneeuwval. Wanneer deze route schoon is, volgt de A-route
4. D-route. Bij langdurige gladheid wordt de gladheid op de wegen naar veehouderijen waar sprake is van melkleveranties uiterlijk aan het begin van de derde dag bestreden.

5.3 Zorgplicht

Op structurele en duurzame wijze voldoen aan de wettelijke zorgplicht om ook onder winterse omstandigheden de verkeersveiligheid van alle weggebruikers, de doorstroming van het verkeer, de leefbaarheid en bereikbaarheid binnen de gemeente zo goed mogelijk te waarborgen.

5.4 Milieu

Onze gemeente heeft twee als zodanig bestempelde natuurgebieden. In het gebied bij Terheijl-Nietap en de Onlanden worden de fietspaden niet gestrooid.

6 Wanneer strooit de gemeente?

6.1 Beschikbaarheid

De werkzaamheden in het kader van de gladheidsbestrijding hebben als kenmerk dat ze onregelmatig zijn, niet vooraf planbaar en vaak in de avond en nacht worden uitgevoerd. Chauffeurs van strooiwagens en hun leiding worden daarom in de winterperiode in consignatie ingezet (winterdienst).

De winterdienst loopt ieder jaar van 1 november tot 1 april. Afhankelijk van de weersomstandigheden kan de winterdienst eerder beginnen en/of langer doorgaan.

6.2 Signalering

Aan de hand van de volgende bronnen wordt besloten of er gladheid bestreden moet worden:

- Een weersverwachting van de Meteogroep uit Wageningen;

- Eigen waarnemingen;
- Informatie van 1 gemeentelijk en twee provinciale meetpunten in de Gemeente Noordenveld.
- Als er twijfel is over het wel of niet optreden van gladheid, geldt als uitgangspunt dat er wordt gestrooid.

7 Hoe strooit de gemeente?

Dooi- en strooimiddelen worden in de gladheidsbestrijding ingezet om te voorkomen dat wintergladheid optreedt én om wintergladheid te bestrijden. Bij preventieve gladheidsbestrijding wordt door het aanbrengen van dooimiddel voorkomen dat vocht bevriest. Wanneer er eenmaal wintergladheid is ontstaan, kan de bestrijding op twee manieren plaatsvinden. De meest toegepaste manier is het (gedeeltelijk) dooien van het ijslaagje door het strooien of sproeien van een dooimiddel.

7.1 Dooimiddel

Als een voldoende geconcentreerde pekels in aanraking komt met ijs (of sneeuw), smelt het ijs. Er zijn meerdere dooimiddelen, droog zout, nat zout en pekelswater. De gladheid in Noordenveld wordt bestreden met pekelswater, sneeuwschuiven en op enkele plekken door zout te strooien.

Pekelswater en nat zout hebben als voordeel dat het een direct dooiende werking heeft. Het nadeel van pekelswater is dat het bij temperaturen lager dan -6°C zijn werking verliest. Ook uit onze eigen ervaringen blijkt dat pekelswater in dergelijke situaties onvoldoende werking heeft.

De tendens in Nederland is te strooien met een combinatie van pekelswater en nat zout, het zogenaamde combi strooien, waardoor van de voordelen van pekelswater en zout wordt geprofiteerd.

Om een betere veiligheid te garanderen, gaan wij over naar de bestrijding van gladheid met combi-strooiers.

Ons huidige wagenpark is ingericht op het sproeien van pekelswater. Het sproeimaterieel is nog niet afgeschreven. In de komende tijd wordt langzamerhand overgegaan naar een combinatie van droog- en nat strooien. Deze werkwijze zorgt ervoor dat de veiligheid er in alle voorkomende omstandigheden maximaal gegarandeerd kan worden.

7.2 Preventief boven curatief

De gemeente kiest ervoor om zo veel mogelijk preventief te strooien. Dit betekent dat de strooiploegen de straat op gaan voordat het glad wordt. Doordat de wegen al gestrooid zijn voordat de ochtendspits op gang komt is er een betere doorstroom en hogere verkeersveiligheid.

7.3 Technieken

De gemeente maakt op dit moment gebruik van gladheidsbestrijding met pekelswater. Bij sneeuwval werkt strooien met pekelswater niet. In dit geval wordt gewerkt met een combinatie van sneeuwschuivers in combinatie met strooien en extra inzet door onderaannemers. In de komende tijd wordt langzamerhand overgegaan naar een combinatie van droog- en nat strooien. Deze werkwijze zorgt er voor dat de veiligheid er in alle voorkomende omstandigheden maximaal gegarandeerd kan worden.

8 Communicatie

8.1 Communicatieboodschap

Communicatie voorafgaand aan en tijdens het winterseizoen is essentieel om inwoners van de gemeente te informeren over wat de gemeente doet. Hiervoor wordt er voor elk winterseizoen een planning gemaakt wanneer en hoe er gecommuniceerd wordt.

De gemeente communiceert van tevoren tenminste over de vastgestelde strooiroutes zodat inwoners weten waar er wel en niet gestrooid wordt en kunnen zij daar rekening mee houden.

Tijdens het winterseizoen wordt elke strooibeurt op Twitter gemeld. Daarnaast wordt er zowel voor als tijdens het seizoen informatie gegeven over bijvoorbeeld tips voor het omgaan met gladheid en het werk van de strooidienst. Tijdens extreme weerssituaties wordt er extra gecommuniceerd naar inwoners.

8.2 Communicatiemiddelen

Het beleidsplan en de strooiroutes worden op de website gepubliceerd. Vooraf wordt via de gemeentepagina in de Krant het beleid en de strooiroutes aangekondigd. Daarnaast worden re posters verspreid en wordt de pers actief benaderd.

De externe partijen worden in de daarvoor bestemde overleggen geïnformeerd.

De uitruk voor een gladheidsbestrijdingsactie wordt kenbaar gemaakt via Twitter.

---

9 Meldingen, klachten en evaluatie

9.1. Meldingen en klachten

Iedereen heeft de mogelijkheid om aan de gemeente vragen te stellen, meldingen te doen of klachten in te dienen. Dit kan via het centrale nummer, de gemeentelijke website en via de gebiedsverbinders en meewerkend voormannen/ Ook voor de gladheidsbestrijding komt er elk jaar weer een aantal meldingen en/of klachten binnen. Meldingen en klachten leveren waardevolle gegevens op over mogelijk gevaarlijke situaties in de stad en worden direct doorgegeven aan de uitvoerende diensten.

9.2 Evaluatie

Jaarlijks stelt de gemeente een evaluatie van de winterdienst op. Hierin staat hoe de gladheidsbestrijding in het algemeen verlopen is, wat tot tevredenheid stemt en waar verbetering nodig is. De evaluatie wordt gebruikt om de uitvoering te verbeteren.

10 Financiën

Voor de gladheidsbestrijding is jaarlijks een budget van € 166.663 beschikbaar. Het budget is echter niet bepalend voor de inzet, die wordt bepaald door de weersomstandigheden. In een gladde winter wordt er meer gestrooid en zijn de kosten hoger dan een zachte winter. Eventuele overschrijding van het budget wordt gerapporteerd via de jaarrekening.

De kosten voor gladheidsbestrijding bestaan uit vaste kosten en variabele kosten.

De vaste kosten bestaan hoofdzakelijk uit de kapitaallasten voortvloeiend uit de investeringen voor het benodigd materieel, gladheidsmeldpunten, overige voorzieningen en consignatievergoedingen.

De uitvoering van de gladheidsbestrijding is afhankelijk van de weersomstandigheden, de kosten voor de inzet van personeel en dooimiddel.

Bijlagen

Bijlage I Kaart met uitbreiding strooiareaal

BIJLAGE II Huidige situatie

De huidige wijze van gladheidsbestrijding is ontstaan vanuit de ervaringen uit de praktijk. Hoewel de keuzes voor de werkwijze bewust gemaakt zijn, zijn deze niet officieel vastgelegd.

1 Criteria voor strooiroutes

Tijdens winterse omstandigheden bestrijdt de gemeente gladheid om de gemeente zo goed mogelijk begaanbaar te houden. Het is echter een onmogelijke opgave om de hele gemeente te strooien. Daarom moeten er keuzes worden gemaakt. De gemeente hanteert de volgende criteria bij het vaststellen van de strooiroutes:

5. De functie van de weg. Gebiedsontsluitingswegen gaan voor erftoegangswegen;
6. Belangrijke fietsroutes;
7. Openbaar Vervoer-verbindingen;
8. Wegen bij scholen, gezondheidscentra, winkelcentra en bejaardencentra;
9. Industriegebied;

Op basis van deze criteria maakt de gemeente de afweging welke wegen, OV-routes en fietspaden worden opgenomen in de strooiroutes. De strooiroutes worden jaarlijks geactualiseerd op basis van ervaringen van medewerkers en meldingen van inwoners.

1.a Waar strooit de gemeente niet

Voor delen van de gemeente die niet aan de bovenstaande criteria voldoen, geldt dat de gemeente daar niet strooit. Dat geldt bijvoorbeeld voor woonstraten, trottoirs en niet openbaar terrein. Het primair fietsnetwerk binnen de kommen van Norg, Peize en Roden zit in de strooiroute, fietspaden die specifiek bedoeld zijn voor recreatie worden niet gestrooid.

Op individuele strooiverzoeken gaat de gemeente niet in. Alleen bij extreme of afwijkende omstandigheden kan de gemeente besluiten inzet te plegen buiten de vastgestelde strooiroutes.

1.b Prioriteiten bij gladheidsbestrijding

De gemeente is voor de gladheidsbestrijding opgedeeld in zogenaamde A- en B-routes. De belangrijkste wegen zijn opgenomen in de A-routes. Bij het samenstellen van de A-routes wordt uitgegaan van wegfunctie en doorstroming. Voor de A-routes wordt er naar gestreefd dat mensen binnen 350 m een gestrooide route kunnen bereiken.

Als de A-routes onder controle zijn, dan worden alleen bij extreme weersomstandigheden zoals ijzel of langer aanhoudende sneeuwval, de B-routes gestrooid, gesproeid of geschoven. De B-routes zijn alle overige wegen die niet zijn opgenomen in de A-routes. Als er extreem veel sneeuw is gevallen kan het nodig zijn de A-routes in te korten tot de verbindingswegen van dorp naar dorp en de busroutes. Zodra de omstandigheden gunstiger worden, schakelen we direct over op de oorspronkelijke routes.

1.c Afhankelijkheid andere organisaties

In de gemeente liggen diverse provinciale wegen. De provincie zorgt voor de begaanbaarheid van deze wegen en heeft daar eigen regels voor. Het kan daardoor gebeuren dat deze wegen op andere tijdstippen gestrooid worden.

2 Preventief of curatief

Er zijn twee mogelijkheden om te strooien: voordat het glad wordt, of tijdens de gladheid. In Noordenveld wordt de gladheid curatief bestreden. Dit betekent dat er bestreden wordt, als het glad is. Aangezien pekewater gesproeid wordt, zijn onze voertuigen hiervoor aangepast.

3 Wanneer strooit de gemeente

De werkzaamheden in het kader van de gladheidsbestrijding zijn onregelmatig, niet vooraf planbaar en worden vaak in avond en nacht uitgevoerd. Chauffeurs van strooiwagens en coördinatoren worden daarom in de winterperiode in consignatie ingezet (winterdienst). De winterdienst loopt ieder jaar van 1 november tot 1 april. Buiten deze winterdienst werken we niet volgens consignatie. Wanneer we eerder beginnen dan 1 november, moet er geïmproviseerd worden omdat het materieel dan nog niet gereed is.

3.1 Signalering

Aan de hand van de volgende bronnen wordt besloten of er gladheid bestreden moet worden:

- Een weersvoorspelling van de Meteogroep uit Wageningen;
- Eigen waarnemingen;
- Informatie van 1 gemeentelijk en twee provinciale meetpunten in de Gemeente Noordenveld.

4 Dooimiddel

De keuze voor dooimiddel is afhankelijk van de volgende factoren: effectiviteit van het dooimiddel, veiligheid, kosten, milieuvriendelijkheid, toepasbaarheid van het middel bij het huidige materieel, betrouwbaarheid van levering en de mogelijkheid tot opslag van een strategische voorraad.

Vanwege leveringsproblemen van strooizout, effectiviteit en milieuvriendelijkheid is in 2010 gekozen voor pekewater als dooimiddel. Het sproeien met pekewater heeft een aantal voordelen. Een groot

voordeel is dat het sneller werkt dan strooizout, omdat het dooi-effect meteen optreedt. Daardoor is het zeer geschikt voor gladheidsbestrijding op fietspaden en minder drukke wegen. Daarnaast levert het gebruik een belangrijke bijdrage aan duurzaamheid: het is beter voor het milieu.

5 Wie zijn er betrokken bij de gladheidsbestrijding

In Noordenveld zijn 6 voertuigen beschikbaar voor de gladheidsbestrijding. Dit is voldoende om de routes van in +/- 70 km per route binnen 2,5 uur te rijden. De voertuigen zijn een half uur na melding op de weg. Bij sneeuwval en ijzel duren de routes langer, omdat bij sneeuwval de weg 2 keer behandeld moet worden (heen en terug) en bij ijzel moeten de voertuigen langzaam rijden. Bij sneeuwval wordt tevens gebruik gemaakt van onderaannemers die een deel van de routes overnemen.

6 Gevolgen inzet materieel en personeel voor gladheidsbestrijding

De indeling van de gladheidsbestrijding is dusdanig dat alle andere werkzaamheden uitgevoerd worden, behalve bij sneeuw. Dan worden de wijkteams ingezet om trottoirs, kruispunten en dergelijke sneeuwvrij te maken.

7 Communicatie

Communicatie voorafgaand aan en tijdens het winterseizoen is essentieel om inwoners, instellingen en ondernemers in de gemeente te informeren over wat de gemeente doet en wat zij zelf kunnen doen om veilig en ijsvrij de winter door te komen. Voorafgaand aan het seizoen communiceert de gemeente over de vastgestelde strooiroutes. Tijdens het winterseizoen wordt elke strooibeurt op Twitter gemeld.

8 Jaarlijkse evaluatie

De gladheidsbestrijding wordt jaarlijks geëvalueerd door de wegbeheerder en de medewerkers gladheidsbestrijding. Tijdens de evaluatie worden meldingen en klachten van inwoners meegenomen om de routes voor het volgende jaar aan te passen.

In de winter van 2018-2019 waren er 24 verzoeken/klachten om de strooiroutes aan te passen. 3 hiervan zijn op basis van de criteria genoemd onder 3.1, opgenomen in de nieuwe strooiroutes voor 2019-2020. Daarnaast wordt er met name geklaagd wanneer er bijvoorbeeld sneeuw en ijzel is gevallen. Dan komen de klachten ook overal vandaan. De gemeente is niet in staat (financieel en/of in de uitvoering) om alles te strooien. Gezien de diversiteit aan aangevoerde argumenten wordt dat echter wel min of meer verwacht. De meest gehoorde argumenten zijn: er wonen heel veel ouderen in deze straat, mensen moeten bij ons kunnen komen (huisartsen, tandartsen, Fysiotherapeuten, verloskundigen etc.) en boeren die hun melk niet meer kwijt kunnen. Van bedrijven komen er zeer weinig klachten.

9 Financiën

De kosten van de gladheidsbestrijding bestaan uit inzet van materieel, brandstofkosten, personeelskosten en stroommiddel. Tabel 3.1 geeft de uitgaven over 2018 weer.

	Werkelijk
Inzet aannemers	€ 5.459
Aanschaf dooimiddel	€ 36.397
Inzet materieel	€ 22.635
Inzet personeel	€ 55.311
Totaal	€ 119.802

Tabel 1: Uitgaven over 2018

Het budget is niet bepalend voor de inzet, die wordt bepaald door de weersomstandigheden. Voor gladheidsbestrijding wordt een deel van het dagelijkse materieel gebruikt. Een verrekening van de kosten voor de inzet voor gladheidsbestrijding is daardoor minimaal. De begrote kosten en uitgaven voor materieel, zoals deze in de tabel zijn weergegeven zijn daardoor lager dan wanneer dit niet het geval zou zijn.

BIJLAGE III Evaluatie Gladheidsbestrijding 2018-2019

Bron: geregistreerde klachten uit Mozard in de periode november 2018 – maart 2019.

Zaak	Wegvak	Resultaat	Opnemen?
406149	Deel van de Kastelenlaan grenzend aan de vijfde verloting, Roden	Deze zal worden toegevoegd aan het strooiareaal. De Tonkens-ven zal hierdoor vervallen	Ja
408367	Veenhuizerweg vanaf rotonde Een naar Veenhuizen	Deze zal worden toegevoegd aan het Areaal, aangezien we dit wel als hoofdweg kunnen beschouwen vanuit Veenhuizen naar Een	Ja
406233	Borglaan, Roden	Deze zal worden toegevoegd aan het strooiareaal. Gezien de school de Marke, wordt dit een belangrijke fietsroute voor scholieren en hun ouders	Ja
407427	Veldweg, Peest	Is een probleem dat meer speelt bij boeren. Zij hebben problemen wanneer de weg een aantal dagen glad blijft en de melkwagen niet meer kan komen. In Gladheidsplan opnemen wanneer wel/niet gladheidsbestrijding	Nee, niet in A-route
406983	Albert Schweizerplantsoen, Roden	Deze wordt niet opgenomen in het strooiareaal. Het is geen wijkontsluitingsweg en ook geen fietsroute voor scholieren. Voor hen is er een goed alternatief beschikbaar	Nee

406254	Noordenveld, Roden	Voldoet niet aan de criteria, dus wordt niet opgenomen	Nee
406523	Smeerveensedijk, Peize	Voldoet niet aan de criteria, dus wordt niet opgenomen in het strooiplan	Nee
406558	Jachtlaan, via Valkenierslaan naar Boslaan	Voldoet niet aan de criteria. Ook al zitten er verspreid een tandarts, huisarts en verloskundige in de wijk	Nee
406562	Sieland en fietspad tussen Keurnoten en Slichtland	Dit stuk is niet te strooien voor het materiaal dat wij inzetten. Dus naast de vraag of dit gedeelte in het strooiplan moet komen kan direct worden geconcludeerd dat dit niet mogelijk is	Nee
405928	Beukenlaan, Nieuw Roden	In overleg met wijkbelangen is de keuze wat wel en wat niet te strooien tot stand gekomen. Aan die omstandigheden is niets veranderd. Dit gedeelte wordt derhalve niet gestrooid	Nee
405999	Lindelaan, Roden	Wordt gebruikt als sluiptweg. Dan gaan we dat dus juist niet doen. Het is geen wijkontsluitingsweg en daarom ook niet gewenst om deze te strooien en zo nog meer sluiptverkeer te bevorderen	Nee
406097	Grasbroek, Roden	Er zijn alternatieven. De Grasbroek is een wijk weg en geen wijkontsluitingsweg	Nee
406128	De Hunenborg, Roden	Is geen wijkontsluitingsweg	Nee
406135	Hoofdstraat parkeerterrein het Palet, Roderwolde	Voldoet niet aan de criteria	Nee
382596	Noorddijk, Peize	Tynaarlo strooit nu wel aan hun kant van de Noorddijk. Wij hebben destijds met de fietsersbond vastgesteld dat de Horst een hogere prioriteit heeft. We kunnen er ook met een voertuig niet over de brug en er is geen gelegenheid om te draaien. Wordt niet toegevoegd aan het strooiareaal	Nee
406161	Markeweg, Alteveer	Voldoet niet aan de criteria. Wordt niet opgenomen	Nee
406212	Kipakkers, Peize	Voldoet niet aan de criteria. Wordt niet opgenomen	Nee
406216	Zonnehof, Peize	Hier willen ze graag om het gebouw heen gestrooid hebben. Past niet binnen ons strooi beleid	Nee
406219	Zonnehof, Roden	Hier gaat de melding erover dat om de hoek wel gestrooid wordt, maar in de zonnehof niet. De zonnehof is een reguliere straat en voldoet niet aan de criteria	Nee
405595	Poolswijk, Nieuw Roden	Voldoet niet aan de criteria	Nee
405724	Oostingslaan, Peize	Voldoet niet aan de criteria	Nee
405301	Roeghoornweg, Norg	Gaat om de 1e 35 meter naar de Fysiotherapeut. Deze straat voldoet niet aan de criteria en wordt niet toegevoegd aan het areaal	Nee
408445	Schonauwen 10 tot 52	Dit is een sluiptroute waarbij er ook over voetpaden wordt gefietst. Schonauwen is een gewone wijkstraat en heeft geen speciale functie. Wordt dus niet meegenomen	Nee
407871	Fietspad van Statenlaan naar Nietap	Dit fietspad is ooit bedoeld als recreatief fietspad. Het loopt door een waterwingebied. Ook al is het een druk gebruikt fietspad, er zijn alternatieven beschikbaar. Het fietspad wordt niet opgenomen in het strooiareaal	Nee